

altsaa faar sin mulige U selvstændighed yderligere udviklet; det bliver i Virkeligheden Direktøren, der har Magten, uagtet Ministeren har Ansvaret — eller skulde have det; og han vil staa friere, naar han til daglig har to at raadføre sig med, formodentlig ogsaa blive bedre oplyst om Sagerne, i hvert Fald visse af dem. En Enkeltmand kan sandsynligvis, saaledes som Tingene har formet sig, ikke lige kyndigt magte alle Ministeriets Opgaver.

Der næst er der Spørgsmaalet om Embedsmændenes Bierhverv. Det forekommer mig egentlig, at alle synes at være enige i selve Sagen: Embedsmænd bør ikke have Bierhverv — for en og anden muligvis endda Hovederhverv —, som drager deres Kræfter og Tanker mere eller mindre bort fra deres Embedsgjerning eller udsætter dem for i denne at blive paavirket af ensidige Interesser eller frister dem til at lade deres Viden som Embedsmænd komme paa urette Hænder. Forskellen mellem de stridende Parter bestaar da væsentlig i, at den ene Part, den, der har sejret i Folketinget og forhaabentlig ogsaa vil sejre her i Tinget, siger: Nu er vi i Færd med Omordningen af en vigtig Gren af Embedsvæsenet, netop nu er der derfor Anledning til at slaa dette af alle anerkendte Princip fast gennem en Lovgivningshandling. Det betyder ikke, at en enkelt Gruppe Embedsmænd skal stilles anderledes end andre. Den Side, som ikke ønsker Sagen gennemført nu straks, har jo ogsaa foreslaaet, at den i nær Fremtid skal tages op i sin Helhed. Vi andre mener, at Sikkerheden for, at det sker, er større, Vejen, der skal gaas, klarere opridset, naar man nu, da Lejligheden er for Haanden, straks tager fat. Saa er der handlet, medens de blotte gode Forsætter efter det gamle Ordsprog er Brolægningen paa en Vej, der just ikke ender paa det ønskeligste Sted. Det, der nu bliver at drøfte, er nærmest Maaden, hvorpaa i en Overgangstid Forholdet hensynsfuldt kan tilrettelægges for de nuværende Indehavere af saadanne Bierhverv. I Folketinget er det jo vedtaget, at Bestemmelsen først skal træde i Kraft efter to Aars Forløb.

Lad mig endelig sige et Par Ord om et i Sagen ganske underordnet Punkt. Det er i det andet Ting uden Trugt foreslaaet at ændre enkelte Ord med fremmed Klang til ægte danske Ord. Det forekommer mig at være en Bestræbelse, som bør støttes. Saa meget som vi taler om vort nationale Sindelag, saa lidt gør vi her i Rigsdagen for at dyrke og rense vort Modersmaal. Da Grundloven af 1849 blev til, var Sindene ganske

anderledes opladte for Betydningen af et rent dansk Sprog. Dette Forhold skylder vi, at vi nu ledes af en Formand, ikke, som Sprogbrugen den Gang var, af en Præsident, at vi nedsætter Udvalg og ikke vælger Komiteer, som vi før gjorde, at vi ikke foreslaar Amendementer, men stiller Ændringsforslag, ikke stiller subsidiære Amendementer, men Underændringsforslag o. s. v. Alle disse danske Ord har givet vore Forhandlinger et jævnt Præg og bragt dem i Overensstemmelse med det danske Folks naturlige Tankegang. Nu er Bestræbelser i den Retning næsten dødfødte. Man har i Folketinget i en Række Aar haft et Sprogudvalg, men det mødte stadig Modstand, og dets Forslag betragtedes i Regelen som ret paa-trængende Gæster, der kom til at forstyrre Forhandlingerne om selve Sagen, og saa op-hævede man Udvalget. Jeg vil gerne slaa til Lyd for, at de sproglige Interesser paany vækkes, at vi ikke vedblivende sætter vort Modersmaal i Skammekrogen, som om fremmede Ord var finere end danske. Naar Folk vil høje deres Stand og Stilling, finder de i Regelen paa et fremmed Ord for dem. Vi har faaet Husassistenter i Stedet for det langt smukkere og mere forstaaelige Hus-hjælperiske — i det hele taget er Ordet Assistent som i øvrigt ogsaa Ordet Sekretær i en Række Stillinger sat i et ufortjent Høj-sæde — og saaledes mange andre Ord. Det var maaske en Opgave for Landstinget, der af og til er blevet betegnet som det kor-rekturløsende Ting, at tage sig af Lovsproget ogsaa i Retning af at gøre dette rent dansk.

Paa mit Partis Vegne anbefaler jeg Lovforslagene til velvillig Behandling og haaber, det skal lykkes at føre dem igennem i en tilfredsstillende Skikkelse.

Udenrigsministeren (Harald Sca-
venius): Jeg vil takke for den velvillige Behandling, de foreliggende Lovforslag har faaet fra de ærede Ordføreres Side. Alle de Herrer Ordførere har været enige om Nyttens og Nødvendigheden af at styrke og videre udvikle vor Repræsentation ude i Verden og ligeledes Nyttens og Nødvendigheden af at omorganisere Centralledelsen herhjemme. I det hele og store maa jeg for mit Vedkommende erklære mig tilfreds med den Affattelse, Lovforslagene har faaet i det høje Folketing. Paa visse Punkter naaede man vel ikke til fuld Enighed, men den Overensstemmelse, der faktisk findes angaaende Hovedsynspunkterne, giver mig dog et sikkert Haab om, at vi gennem gensidig Imødekommenhed